

[Prisijungti](#) » [Registruotis](#) »

[RSS srautas](#) ([santraukos](#))

- [Mes](#)
- [Reklamuokis](#)
- [Paremk](#)
- [Žurnalas](#)
- [Atsiliepimai](#)

2011 m. sausio 1 d., šeštadienis

Evangelijos komentaras

ŠVČ. MERGELĖ MARIJA, DIEVO GIMDYTOJA

Lk 2, 16–21

„[Piemėnys grįžo atgal, garbindami ir šlovindami Dievą už visa, ką buvo girdėję ir matę, kaip buvo jiems paskelbta](#)“.

Liturginis kalendorius

[Marija Theotokos - Dievo Gimdytoja](#)

- [Pradžia](#)
- [Religija](#)
- [Kultūra](#)
- [Politika](#)
- [Visuomenė](#)
- [Šeima ir sveikata](#)
- [Gamta ir mokslas](#)
- [Multimedija](#)
- [Bernardinų žmonės](#)

Antonio M. Baggio: Be etikos nėra gyvenimo

2010-03-09

Rubrikose: [Religija](#) » [Krikščioniškas socialinis mokymas](#)

Lietuvos Seime kovo 9 d. vyko tarptautinė mokslinė [konferencija](#), skirta plačiau pristatyti naujausią popiežiaus Benedikto XVI socialinę encikliką „Caritas in veritate“.

Vienas iš renginio svečių – ilgametis Romos Popiežiškojo Grigaliaus universiteto profesorius bei Italijos Sofijos universitetinio instituto profesorius Antonijus Marija Badžio (Antonio Maria Baggio). Jo paprašėme Bernardinai.lt skaitytojams trumpai pakomentuoti šio Bažnyčios dokumento svarbą šiandienos kontekste, išryškinant kai kuriuos inovatyvius aspektus. Išsamesnį interviu parengsime netrukus.

Konferencijos tiesioginę transliaciją buvo galima stebėti internetu Seimo puslapyje [www.lrs.lt](#)

Enciklikos „Caritas in veritate“ pasirodymo buvo laukiama jau 2007-aisiais, minint *Populorum progressio* 40-metį. Tačiau ji pasirodė tik 2009 m. liepą, nes, kiek žinoma, popiežius keletą kartų gražino tekstą peržiūrėti. Kodėl? Kaip „Caritas in veritate“ įtraukia į bendrą Bažnyčios

socialinio mokymo kontekstą ir kokius naujus akcentus uždeda, analizuodama dabartinio laiko ženklus?

Enciklika yra tarsi nuoseklus trečiasis etapas po *Populiorum progressio* bei *Solecitudine rei socialis*. Mano manymu, tai labai svarbus dokumentas, nes pristato kai kurias visiškai naujas temas. Enciklikoje praeitis neatmetama, priešingai ji sėkmingai įtraukiama – turiu omenyje, pavyzdžiui, dar Pauliaus VI laikų idėjas. *Veido* temos gija, prasidedanti jau nuo pirmųjų enciklikos puslapių, pilnai atstovauja Jono Pauliaus II mintį. Taigi, viena vertus, enciklika pamėgina nieko neprarasti iš viso to, ką paskutiniu metu laikotarpiu žmogui pavyko pasiekti.

Tai paaiškina šiojį tokių enciklikos teksto nenuoseklumą. Tačiau tai, mano galva, teigiamas aspektas. Lengva pasakyti, kad viena frazė pilnai nedera su kita tolesniame kontekste, tačiau taip yra todėl, kad Bažnyčios socialinis mokymas nenori atmesti nei vieno gero dalyko, mėgina juos integruoti ir, kiek žinau, tai kol kas vienintelė didelio masto minties sistema užsibrėžusi sau tokių uždavinių.

Ideologija elgtųsi priešingai – pasirinktą vieną gerą dalyką ir suabsoliutintų jį.

Enciklikos paruošimą apsunkino kai kurių naujų elementų įvedimas. Dokumentas visiškai naujai apibrėžia tradicinių ekonomikos ir visuomenės veikėjų vaidmenis. Ką turiu omenyje?

Tradiciskai verslo įmonėms priskiriamas vaidmuo – uždirbti pelną per maksimalų veiksmingumą. Valstybės užduotis – perskirstyti gėrybes, atstatant teisingumą. Vėliau susikūrė trečiasis, tam tikra prasme karitatyvinis, socialinis sektorius, kuriame glaudėsi, vadinamieji „gerieji“, tie, kurie rūpinasi kitais.

Enciklika šiems trimis veikėjams suteikia naujas roles ir jas integruoja. Be abejo, visa tai remiasi jau egzistuojančia patirtimi. Tai nėra utopinė, bet etinė ir programinė mintis. Ir tai – visiškai nauja prieiga.

Remiantis šiais trimis sektoriais istorijos eigoje išsivystė įvairios minties srovės. Kapitalizmas rėmėsi verslu, socializmas ar tam tikra valstybiškumo idėja, rėmėsi valstybės samprata.

Ši schema etiką paliko vien religijos arba *non-profit* sektoriui. O kodėl verslininkas neturėtų stengtis daryti gera? Kodėl valstybės vaidmuo būtinai turėtų virsti diktatūra? Kodėl solidarumas negalėtų tapti veiksmingas ir racionalus?

Norint naujai sujungti šias tris sferas, kurios ilgą laiką išgyveno priešpriešą, reikalinga visiškai nauja mintis. Manau, kad ateityje ši enciklika bus prisimenama, kaip istorinio lūžio taškas.

Kokia konkrečiai patirtis leido subrandinti tokio pobūdžio popiežiaus dokumentą? Į kokius pavyzdžius atsiremia čia dėstoma teorija?

Pavyzdžių būtų galima išvardyti be galo daug. Jau kuris laikas yra kalbama apie pilietinę ekonomiką. Šį terminą pasiūlė prof. Brunis, kuris taip pat dalyvauja šioje konferencijoje, kartu su prof. Zamagni (Bolonijos universitetas). Pagal šią idėją ekonomika yra pilietinė, nes veikia mieste, tarp piliečių, sudarančių miesto bendruomenę. Taigi verslininkai imasi savo veiklos visos bendruomenės labui, ne nukreiptos prieš ją.

Yra kuo įvairiausių tokios veiklos pavyzdžių. Pirmoje vietoje – socialiai atsakingas verslas. Įmonę kuriantis žmogus negali nekreipti dėmesio į galimas neigiamas savo veiklos pasekmes, pavyzdžiui, negali teršti aplinkos, negali išnaudoti darbuotojų, negali papirkinėti politikų. Taigi socialiai atsakingas verslininkas yra toks žmogus, kurį gatvėje miestiečiai sutinka kaip brolių, o ne bijo kaip priešą. Toks požiūris gana sparčiai vystosi. Tiek dėka įstatymų, kurie vis labiau reguliuoja verslininkų veiklą, tiek ir dėka bręstančio naujo sąmoningumo.

Kodėl tik „gerieji“ turi būti solidarūs? Jei esu verslininkas, turiu tam pašaukimą. O vienas iš esminių šio pašaukimo aspektų - kurti darbo bendruomenę. Be abejo, tokiu atveju santykiai su politikais, su aplinkiniu socialiniu audiniu tampa daug konstruktyvesni.

Po to, stipriai plėtojami socialiniai kooperatyvai. Tai gerai veikiančios įmonės, kurios daug dėmesio skiria sipnesnes pozicijas užimantiems visuomenės subjektams. Padeda įgyti darbo įgūdžių ir integruotis į darbo rinką.

Egzistuoja industrinės zonos neįgaliesiems, kur technologijos padeda negalios ribojamiems žmonėms įsijungti į darbo rinką.

Pagal tradicinę „homo economicus“ antropologiją, neįgalus žmogus neturėtų visų tų racionalaus egoisto bruožų. Tuo tarpu matome įrodymų, kad gali atsirasti vietos ir tokiam žmogui, jei tik yra valia jį integruoti.

Enciklika kalba ir apie „Bendrustės ekonomiką“. Čia dalykai tampa labai įdomūs, nes įmonė, veikianti pagal šio projekto principus dalija pelną: viena dalis skiriama įmonės plėtrai, kita, maždaug trečdalis – stokojantiems, tačiau ne išmaldos, o emancipacijos forma ir čia būtų galima papasakoti daugybę gražių pavyzdžių. Trečioji pelno dalis skiriama formacijai, nes naują ekonomiką plėtoti gali tik naują mąstymą turintys žmonės.

Kalbate apie naują mąstymą, kuris būdingas tik laisvoms ir atsakingoms asmenybėms. Tačiau, ko gero, tokių žmonių nėra dauguma.

Nenorėčiau sutikti. Pozityvumo yra daug daugiau, nei mes manome. Turėtume liautis pabrėžę vien blogį. Pas mus įprasta teikti išskirtinę svarbą neigiamiems dalykams. Jeigu vyksta kažkas neigiamo, vadinasi tai turės pasekmių. Tuo tarpu, jei vyskta teigiami dalykai, pasekmių nematome. Tačiau pasaulis eina į priekį ne todėl, kad žmonės daro bloga, o todėl, kad kažkas daro gera.

Deja, analizuodami tikrovę, esame labiau linkę didesnę svorį teikti blogiui, nei gėriui, nors tai – akivaizdi prieštara: jeigu blogį, taip sakant būtų galima pasverti ir jis svirtų daugiau už gėrį, tai jau seniai nebegyventume. Pabandykime realiai pažiūrėti į pasaulį.

Pavyzdžiui, prof. Brunis neseniai atliko tyrimą, kuriuo mėgino nustatyti verslininkų lūkesčius ir sprendimus. Nedidelė dalis verslininkų buvo kategoriškai nusistačiusi prieš konstruktyvų bendradarbiavimą. Kitą nedidelę apklaustųjų dalį sudarė tie, kurie bendradarbiauja nuolat, yra prosocialūs, linkę dovanoti ir t.t. Tačiau didžiąją dalį žmonių sudarė tie, kurie norėtų bendradarbiauti, nes tai ir naudinga, tačiau tai didžiąjai daugumai reikalingos atitinkamos sąlygos. Toji dauguma, norinti bendradarbiauti, turėtų rasti būdą aiškiai išsakyti savo motyvus ir būti išgirsta.

Be abejo, neužtenka psakyti, kad reikia būti geriems, – būtina plėtoti teoriją. Pavyzdžiui, kodėl „Bendrustės ekonomika“ tiek daug dėmesio skiria teorijos plėtojimui, kodėl remia universitetą, kuris skleidžia šias idėjas? Nes būtina išsami doktrina. Dabar pilietinė ekonomika studijuojama universitetuose, rašomi mokslo darbai, tačiau ji nebūtų kilusi be „Bendrustės ekonomikos“ projekto paskatos.

Apibendrinant galima pasakyti, kad šiandien kaip niekada akivaizdu, kad negali sukurti gėrybių, „nedarydamas gėrio“. Jei nenori gero, nepavyks sukurti ir gėrybių.

Anksčiau buvo manoma, kad etika skirta tik grupei naivių „geriečių“, tačiau šiandien atradome, kad be etikos nėra gyvenimo.

Tiesa, mes esame praleistų progų specialistai. Pavyzdžiui, griuvus Berlyno sienai buvo tikėtasi, kad išnaudosime progą sukurti naują politiką, laisvą nuo ideologinių varžtų – deja, nepavyko. Šiandien būtų proga iš ekonominės krizės žengti žingsnį į etiškesnį gyvenimą, tačiau nežinia ar pasinaudosime proga. Kad ir kaip ten bebūtų, pasaulis visada mažais žingsneliais eina pirmyn.

Kalbino Saulena Žiugždaitė

[Bernardinai.lt](#)

[Komentarai \(3\)](#) [Komentarų srautas](#)

[Sudie sausai veido odai](#)

Hydro E kremas - natūralūs vitaminai, taukmedžio sviestas, alijošius
www.achileja.lt

[Jau apkarto piguva?](#)

GARMIN. Nepigūs, bet kokybiški GPS, racionos. Pirk ir turėk jau rytoj!
www.gps-shop.lt

[Verslas be rizikos](#)

Nori būti pats sau viršininkas? Nori gauti neribotas pajamas?
www.berizikos.lt

Rašyti komentarą gali tik prisijungę lankytojai. [Prisijungti](#) »

- [komentuoti](#)
- [skaityti komentarus \(3\)](#)
- [komentarų RSS](#)
- [spausdinti](#)
- [dalintis](#)

[KRIKŠČIONIŠKAS SOCIALINIS MOKYMAS](#)

- [Christian Jensen. Politikai pamiršo tikrąją priežastį, dėl kurios atėjo į valdžią \(1\)](#)
- [Vatikano spaudos salės patikslinimas dėl pozicijos GMO atžvilgiu](#)
- [Prancūzijos Socialinės savaitės 85-oji laida, skirta migracijai](#)
- [Tarpautinė teologinės komisijos sesija svarstys katalikų socialinio mokymo vietą krikščionybės doktrinoje](#)
- [Seminaras Kaune apie teisingą visuomenę grindžiančius principus](#)

[Skaityti daugiau »](#)

KITI AUTORIAUS STRAIPSNIAI

- [Antonio M. Baggio. „Caritas in veritate“: antiideologinė perspektyva \(3\)](#)
- [Antonio M. Baggio: Be etikos nėra gyvenimo \(3\)](#)
- [Iš Bernardinai.lt archyvų. Antonio Maria Baggio. „Kam tu jį sutikai?“](#)
- [Antonio Maria Baggio. Monoteizmo šmėkla](#)

REKOMENDUOJAME

[Sveika, Karaliene!](#)

„Sveika, Karaliene, gailestingumo motina!“

[Tomas Viluckas. 2010-ieji Lietuvos katalikams - dinamiški ir turiningi \(4\)](#)

Metų sandūra tradiciškai yra proga pažvelgti atgal, kokių ritmu gyveno Lietuvos katalikai, kas jiems buvo svarbu ir reikšminga praėjusiais metais. Bažnyčia nuožmiojo laicizmo akivaizdoje?

[Mantas Adomėnas. Šventovė \(10\)](#)

Šiuolaikinės bažnyčios primena bet ką – „Viešpaties autobusų stotį“, kaip kadaise vieną jų apibūdino Ksenija Jaroševaitė – tik ne šventovę.

[Holger Lahayne. Ramybė neramiam pasauliui \(2\)](#)

Mūsų istorijoje Betliejaus kūdikiai yra tie, kurie atiduodami kardo kirčiui. Kodėl Dievas Jėzų išgelbsti, o tų kūdikių ne? Kodėl bent neperspėja jų tėvų? Arba bent galimybės pabėgti nesuteikia?

[Alister McGrath. Rūšių atsiradimas pagal Augustiną \(4\)](#)

R. Dawkinsas, darvinizmą išaukštino nuo laikinos mokslinės teorijos iki pasaulėžiūros, tačiau kiti reagavo griežtai pasipriešindami didžiųjų autoritetų propaguojamoms sekuliarizmo idėjoms.

PRANCIŠKONAI

[Mažesniųjų brolių ordinas](#)

KRETINGOS PRANCIŠKONAI

Pakūta

[Pakutuvėnai – šv. Antano Paduviečio parapija](#)

[Bernardinų parapija](#)

[Bernardinų istorinis-architektūrinis ansamblis](#)

[VšĮ „Pranciškonų namai“](#)

JAUPRA

[Lietuvos pranciškoniškas jaunimas](#)

KRETINGOS
PRANCIŠKONŲ
GIMNAZIJĄ

[Broliai kapuciniai](#)

[Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas](#)

PARTNERIAI

[katalikai.lt](#)

Mažoji studija

Naujasis ŽIDINYS
Atė

BAŽNYČIOS
ŽINIOS

MARIJOS RADIJAS

NUORODOS

- [Aušros Vartai](#)
- [Betzatos bendruomenė](#)
- [Biblija.lt](#)
- [Caritas.lt](#)
- [Christianity Today](#)
- [Comunione e Liberazione](#)
- [„Druska“: jaunimo radijo laida](#)

- [Evangelizacijos paramos fondas](#)
 - [Fokoliarų judėjimas](#)
 - [Gaiestingumas.lt](#)
 - [Gyvenimo ir tikėjimo institutas](#)
 - [H2Onews](#)
 - [Images & Missions](#)
 - [Jaunimui.com](#)
 - [Šv. Jono bendruomenė](#)
 - [Kaišiadorių Vyskupijos Jaunimo Komanda](#)
 - [Katalikų pasaulio knygynas](#)
 - [Katekizmas.lt](#)
 - [Kolpingo bendruomenė](#)
 - [Krikščioniškas kino klubas](#)
 - [Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba](#)
 - [Lietuvos Biblijos draugija](#)
 - [LCC tarptautinis universitetas](#)
 - [Lietuvos evangelikai liuteronai](#)
 - [Lietuvos evangelikai reformatai](#)
 - [Lietuvos jėzuitai](#)
 - [Lietuvos Katalikų Bažnyčios tinklapis](#)
 - [Lietuvos katechetikos centras](#)
 - [Lietuvos krikščionių studentų bendrija](#)
 - [Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas](#)
 - [Nacionalinė egzorcistų asociacija](#)
 - [Opus Dei](#)
 - [Ortodoksų \(stačiatikių\) Bažnyčia Lietuvoje](#)
 - [Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misija](#)
 - [Pašvęstasis gyvenimas Lietuvoje](#)
 - [Prisikėlimas.lt](#)
 - [Religija.lt](#)
 - [Šakrali erdvė](#)
 - [Šiluva](#)
 - [Šventojo Sosto puslapis](#)
 - [Taize.fr/lt](#)
 - [Tikėjimas ir šviesa](#)
 - [Tikėjimo žodis - krikščionių bendrija](#)
 - [Užsienio lietuvių katalikų sielovada](#)
 - [Vilniaus akademinės sielovados centras](#)
 - [Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centras](#)
- **Reklama**
 - [Greitas kreditas](#)
 - [Kreditas](#)

[DIENOS NUOTRAUKA](#)

[Ant mikroskopo objektinio staliuko – sniegės](#)

[Alžyro ūkininkai renka apelsinų derlių](#)

[Šv. Kalėdos Vatikane](#)

[Popierinės gėlės cunamio aukoms atminti](#)[Du kranai, šokantys scenoje \(2\)](#)[Zoologijos sode - šventė](#)[Keisčiausi XX a. atradimai \(7\)](#)

Pradžia	Religija	Kultūra	Politika	Visuomenė	Šeima ir sveikata	Gamta ir mokslas	Multimedija
<ul style="list-style-type: none"> Naujienos Sankirtos Redakcija Žurnalas Reklamuokis Paremk 	<ul style="list-style-type: none"> Evangelijos komentaras Naujienos Komentarai ir pokalbiai Krikščionybė Religijų dialogas Religija ir visuomenė Prisikėlimo kelionė Krikščioniškas socialinis mokymas Katechezė Liturginis kalendorius Šv. Pranciškus Jaunimo niša Renginiai Mažutėlių maldos 	<ul style="list-style-type: none"> Informacija Komentarai ir pokalbiai Scenos menas Kinas ir fotografija Dailė Architektūra ir kultūros paveldas Pramogų kultūra Knygų lentyna Melomanija Aštuntoji diena 	<ul style="list-style-type: none"> Komentarai ir pokalbiai Lietuvos naujienos Užsienio naujienos Europos sąjunga Ekonomika Socialinė politika Žemės ūkis Teisėtvara 	<ul style="list-style-type: none"> Komentarai ir pokalbiai Švietimas ir ugdymas Žiniasklaida Lietuvos regionai Lietuviai užsienyje Atmintis Laisvės kryžkelės Pilietinės iniciatyvos Iš tylos Sporčiukas 	<ul style="list-style-type: none"> Šeimos samprata Sveikata Psichologija Bioetika Patarimai Škanaus Šypsenos Vaikams 	<ul style="list-style-type: none"> Gamta Mokslas Technologijos Aplinkosauga Kelionės Ivairybės 	<ul style="list-style-type: none"> Video Garso skaidrės Muzika Audio Nuotraukos

LKRSSPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

- [Mes](#)
- [Redakcija](#)
- [Paremk](#)
- [Reklamuokis](#)
- [Logotipas](#)
- [Infoblokai](#)
- [Autorinės teisės](#)
- [Atsiliepimai](#)

© 2004 - 2010 VŠĮ „Bernardinai.lt“

